

om, var Spørgsmaalet om den økonomiske Politik, Reguleringspolitikken, om Indgriben i Friheden og først og fremmest om Generalstrejkebevægelsen, Punkter, som Dag ud, Dag ind, ved hvert Vælgermøde og ved alle de tre Valg i 1920 fra de ærede Partiers Side blev indprentet ustandselig igennem Taler og Artikler paa enhver mulig Maade, hvor man mente at kunne naa Befolkningens Øren. Derfor vilde det være et særdeles groft Misbrug fra Flertallets og Regeringens Side, hvis man benyttede det paa et saadant Grundlag tilvejebragte Flertal til nu at gennemføre en Militærordning uden at spørge Vælgerne.

Jeg ved, at denne Betragtning har i alle Tilfælde Tilhængere ogsaa indenfor de to ærede Partier. Jeg har tidligere fremhævet her i Salen, at det ærede Medlem Hr. Christmas Møller udtrykkelig og stærkt har givet mig Tilslutning til denne Opfattelse. Jeg har ogsaa fremført her i Salen, at det ærede Medlem Hr. Stengaard-Kirkegaard ved given Lejlighed har givet mig Tilsagn om at medvirke til, at denne Sag først maa blive gennemført, efter at en Folkeafstemning derom har fundet Sted. Jeg haaber derfor, at naar der nu fra vor Side bliver stillet Forslag derom, vil vi faa Tilslutning fra ærede Medlemmer fra andre Partier, som vil være paa det rene med, at de ikke kan være bekendt nu at søge at gaa andre Veje til Gennemførelsen af dette Forslag.

Den ærede Ordfører for Venstre sagde: Folket har set, hvad det betød med den radikale Politik, Folket har forstaaet, Folket ved o. s. v. Naar den ærede Ordfører har denne Tillid til Folket, hvorfor da ikke indanke sin Sag for Folkets Dom? Nu sagde ganske vist den ærede Ordfører, at hvis Sagen kom til en Vælgerafgørelse, da vilde Forholdet være dette, at naar der paa den ene Side stod det konservative Partis og Venstres Grundanskuelse, som det ærede Medlem med Rette lod gaa op i en højere Enhed, og paa den anden Side de Radikales og Socialdemokraternes delt i to, da vilde der jo ikke blive Flertal for nogen af Delene. Den ærede Ordfører for Socialdemokratiet (L. Rasmussen) har været saa venlig overfor Partiet Venstres ærede Ordfører at sige, at det var en Fortalelse. Jeg skal ikke sige den ærede Ordfører for Socialdemokratiet imod, men jeg vil sige, at var det Tilfældet, tror jeg i alt Fald, at det er en af de Fortællelser, om hvilke det gamle Ord gælder, at hvad Hjertet er fuldt af, løber Munden over med; thi jeg kan ikke tænke mig andet, end at netop denne Udtalelse er Udtryk for

den Følelse, som den ærede Ordfører for Venstre nærer, at det ikke vil være muligt at faa, at der i alt Fald ikke vil være nogen Sikkerhed for eller blot nogen Sandsynlighed for at faa et Flertal for det Standpunkt, som han indtager her. Thi hvis det ærede Medlem havde den modsatte Opfattelse, hvilke Fornuftgrunde vilde der da være til ikke at indanke denne Sag for en fri Folkeafstemning? Derigennem vilde man faa Folkets Afgørelse, for hvilken alle maatte bøje sig.

Det ærede Medlem siger saa: Ja, men det er saa svært at finde en Form derfor; der skal stemmes mellem 3 Principper. Efter min Mening vilde dette ikke behøves. Hvis ærede Medlemmer fra modsat Side vilde tilsige os Tilslutning til et Forslag om Afstemning under saadanne Vilkaar, at der kun kommer til at staa to Principper overfor hinanden, da tror jeg at turde sige, at vi fra vor Side — og jeg skulde forbavses, om det ikke ogsaa vilde kunne ske sammen med Socialdemokraterne — vilde kunne forelægge et Grundlag for en saadan Afstemning. Det forekommer mig, at det er meget ligetil, fordi nemlig de to Principper, der staaar overfor hinanden i denne Sag, er disse: paa den ene Side en Afgørelse, der gaar ud paa at skabe, hvad man kalder et effektivt Forsvar, og paa den anden Side en Afgørelse, der gaar ud paa at erkende, at Danmark ikke magter et effektivt Forsvar og derfor kun kan indrette sit Forsvar paa at gennemføre en Neutralitetsvagt. Det er de to Principper, som skal prøves overfor den danske Vælgerbefolkning. Men hvis man ikke ønsker denne Form, hvis man ikke vil have denne Principafstemning, men vil have en Afstemning om bestemte Forslag, og hvis vore ærede Modstandere tror, at der er et Flertal i Befolkningen for deres Forslag, hvorfor saa ikke finde sig i en saadan Tilføjelse, som vi foreslog den i 1909, at disse Love træder ikke i Kraft, medmindre de godkendes ved en Vælgerafstemning? Derved vilde de faa det faste, sikre Grundlag; derved vilde, hvis de fik Godkendelse, enhver Tvivl om, hvordan Vælgerbefolkningens Stilling til dem er, være udelukket.

Men, siger det ærede Medlem, det kunde være, de faldt — og det er vel det, det ærede Medlem frygter —, hvad skulde saa Rigsdagen gøre? Dertil svarer jeg, at hvis Rigsdagen havde faaet den Vejledning, som laa i, at Vælgerne forkastede det Regeringsforslag, som nu her er fremført, og som muligvis i forligsmæssig Form siden bliver den af Rigsdagen vedtagne Lov, da tror jeg,